

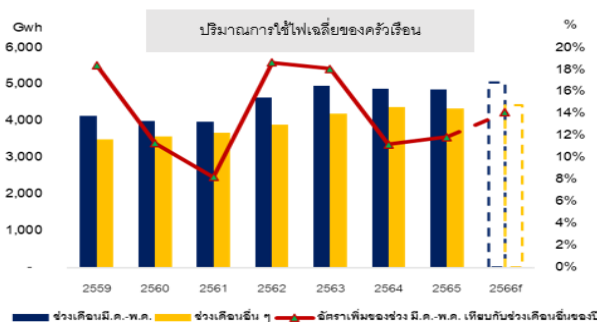

อากาศร้อนจัด... กระทบค่าใช้จ่าย ครัวเรือนให้ปรับ สูงขึ้น

- สภาพอากาศที่ร้อนจัด อาจส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนให้ปรับสูงขึ้น **ใน 3 หมวดหลัก** ได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ โดย ศูนย์วิจัยกสิกรไทยคาดว่า ในปี 2566 ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนใน 3 หมวดนี้จะอยู่ที่ราว 9,666 บาทต่อครัวเรือน ขยายตัวราว 9.0% YoY
- แม้ว่าครัวเรือนอาจจะจ่ายค่าไฟลดลงหลังผ่านหน้าร้อนไปแล้ว รวมถึงส่วนหนึ่งจากมาตรการบรรเทาผลกระทบของภาครัฐด้วย แต่ค่าอาหารซึ่งมีสัดส่วนมากกว่า คาดว่าจะมีแนวโน้มยืนอยู่ในระดับสูงในช่วงที่เหลือของปี
- ท่ามกลางค่าครองชีพที่ยังยืนสูง และการเพิ่มขึ้นของรายได้ยังมีความไม่แน่นอน ขณะที่ สภาพอากาศมีความเสี่ยงที่จะร้อนขึ้นอีกในปีข้างหน้า จึงอาจกระทบต่อค่าใช้จ่ายให้ปรับสูงขึ้นได้ในอนาคต ดังนั้น คงถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตไปสู่การรักโลกมากขึ้น ส่วนหนึ่งก็เพื่อช่วยบรรเทาค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันให้มีความสมดุลในระยะยาว

จากสถานการณ์ปัจจุบัน เรามักจะได้ยินข่าวเรื่องค่าไฟแพงเป็นที่พูดถึงกันมากในช่วงนี้ ซึ่งโดยปกติแล้วอุณหภูมิก็มักจะสูงขึ้นในช่วงฤดูร้อน ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของเราให้ปรับเพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะค่าไฟฟ้า จากความต้องการใช้ไฟที่มีมากขึ้นในช่วงที่อากาศร้อน สะท้อนจากค่าพลังความต้องการใช้ไฟฟ้าสูงสุด (Maximum Demand) ที่มักจะพบว่าอยู่ในช่วงฤดูร้อนทั้งหมด โดยในปี 2566 คาดว่าอุณหภูมิที่สูงขึ้นในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. จากเดือนก.พ. น่าจะมากกว่าปีก่อนๆ ด้วย ซึ่งสภาพอากาศที่ร้อน นอกจากจะกระทบกับค่าไฟให้ปรับเพิ่มขึ้นแล้ว ยังอาจกระทบกับค่าใช้จ่ายในหมวดอื่นๆ ให้สูงขึ้นด้วย ทั้งนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมีมุมมองในประเด็นนี้ ดังนี้

- ศูนย์วิจัยกสิกรไทยมองว่า อุณหภูมิที่ร้อนขึ้น อาจกลายเป็นอีกหนึ่งปัจจัยเพิ่มเติมที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายครัวเรือนให้ปรับเพิ่มขึ้นใน 3 หมวดหลักๆ ได้แก่

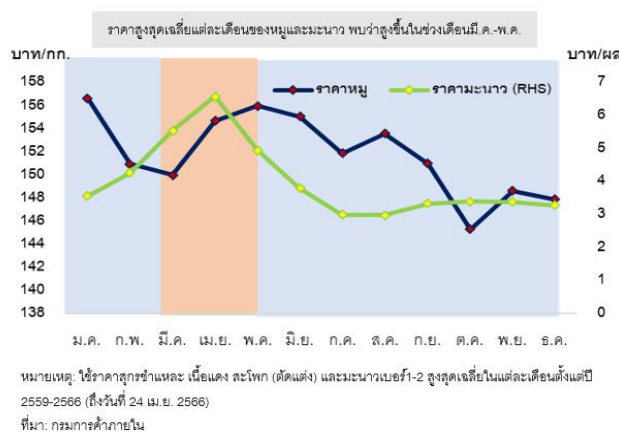

หมายเหตุ: ใช้ค่าเฉลี่ยปริมาณการใช้ไฟฟ้าช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. เปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยปริมาณการใช้ไฟฟ้าช่วงเดือน ม.ค.-ก.พ. และ มี.ย.-ธ.ค. ในปี 2559-2565
ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.)

1. **ค่าไฟฟ้า** จากการสำรวจของศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบว่า ในช่วงฤดูร้อนปี 2566 ค่าไฟของครัวเรือนต่อเดือนเฉลี่ยของผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองเพิ่มขึ้นราว 30-50% ทำให้คาดว่าค่าไฟฟ้าของครัวเรือนเฉลี่ยในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. ในปีนี้จะอยู่ที่ราว 974-1,124 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดือนอื่นๆ ของปีที่คาดว่าจะอยู่ที่ราว 871

บาทต่อครัวเรือน ซึ่งเป็นไปตามค่า Ft เฉลี่ยปีที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อน รวมไปถึงความต้องการใช้ไฟฟ้าที่กลับมาสูงสุดในรอบ 3 ปี โดยในช่วง มี.ค.-พ.ค. 2566 ปริมาณการใช้ไฟเฉลี่ยของครัวเรือนอาจเพิ่มขึ้นราว 14%¹ เมื่อเทียบกับช่วงเดือนอื่นๆ ของปี นอกจากนี้ อุณหภูมิที่สูงขึ้นยังส่งผลให้เครื่องใช้ไฟฟ้ามีแนวโน้มทำงานหนักขึ้น โดยเฉพาะเครื่องปรับอากาศและตู้เย็นที่ต้องใช้อัตราการใช้ไฟฟ้ามากกว่าปกติเพื่อที่จะทำงานให้ได้เท่าเดิม ส่งผลให้ครัวเรือนต้องจ่ายค่าไฟแพงขึ้น

- ค่าอาหาร พบว่ามักจะขยับสูงขึ้น** จากผลของราคาวัตถุดิบที่ปรับเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัด กระทบผลผลิตออกสู่ตลาดลดลงหรือเกิดการเน่าเสียได้ง่ายกว่าปกติ โดยราคาหมูเฉลี่ยพบว่าปรับเพิ่มขึ้นราว 2%² และราคาผักและผลไม้ที่ค่อนข้างแพงกว่าปกติในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. โดยเฉพาะราคามะนาวที่ปรับเพิ่มมากกว่า 50%² เมื่อเทียบกับราคาในช่วงเดือนอื่นๆ ของปี นอกจากนี้ ธุรกิจร้านอาหารก็มีต้นทุนส่วนเพิ่มจากการที่ต้องใช้น้ำแข็งและตู้แช่เพื่อเก็บรักษาวัตถุดิบบางประเภทที่เน่าเสียง่าย เช่น อาหารทะเล เนื้อสัตว์ เป็นต้น

- ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ คาดว่ามีแนวโน้มปรับสูงขึ้น**จากการใช้จ่ายเพื่อรักษาโรคที่มากับความร้อน เช่น โรคไมเกรน อาหารเป็นพิษ โรคทางผิวหนัง เป็นต้น รวมไปถึงกลุ่มคนที่มีความเสี่ยงที่อาจจะมีค่าใช้จ่ายในหมวดนี้เพิ่มขึ้น ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีโรคประจำตัว กลุ่มเปราะบาง (เด็กและสตรีมีครรภ์) และกลุ่มอาชีพที่ต้องทำงานกลางแจ้งเป็นเวลานาน ขณะที่ ค่ายา/เวชภัณฑ์ ค่ารักษาพยาบาล ก็มีแนวโน้มปรับตัวสูงตามต้นทุน

จากอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยที่ปรับเพิ่มขึ้นในปี 2566 ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่า ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนทั้ง 3 หมวดนี้ (ค่าไฟ ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายสุขภาพ) จะคิดเป็นจำนวนเงินราว 9,666 บาทต่อครัวเรือน เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ปี 2565) ที่อยู่ที่ราว 8,868 บาทต่อครัวเรือน หรือขยายตัวราว 9.0% YoY ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของค่าอาหารที่เป็นสัดส่วนค่อนข้างมากในค่าใช้จ่ายครัวเรือน (ราว 34%) พบว่าน่าจะทรงตัวในระดับสูงแม้จะผ่านช่วงหน้าร้อนไปแล้ว ขณะที่ ค่าไฟฟ้าที่เป็นสัดส่วนน้อย (ราว 3%) คาดว่าอาจปรับลดลงได้ในช่วงเดือนอื่นๆ ของปีนี้ที่อากาศร้อนน้อยลง รวมทั้งมีมาตรการบรรเทาผลกระทบจากภาครัฐในเดือนพ.ค.บางส่วนด้วย โดยค่าใช้จ่ายครัวเรือนของทั้ง 3 หมวดนี้คิดเป็นสัดส่วนราว 39% ของค่าใช้จ่ายครัวเรือนทั้งหมด ท่ามกลางค่าครองชีพที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ขณะที่รายได้ยังใกล้เคียงเดิม ทำให้

¹ คำนวณจากข้อมูลของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) โดยใช้ปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. เปรียบเทียบกับปริมาณการใช้ไฟฟ้าเฉลี่ยในช่วงเดือน มี.ค.-ก.พ. และ มิ.ย.-ธ.ค. ในปี 2559-2565

² คำนวณจากข้อมูลของกรมการค้าภายใน โดยใช้ราคาสูงสุดเฉลี่ยของสุกรชำแหละ เนื้อแดง สะโพก (ตัดแต่ง) และมะนาวเบอร์ 1-2 ในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค. เปรียบเทียบกับราคาสูงสุดเฉลี่ยของสุกรชำแหละ เนื้อแดง สะโพก (ตัดแต่ง) และมะนาวเบอร์ 1-2 ในช่วงเดือน มี.ค.-ก.พ. และ มิ.ย.-ธ.ค. ในปี 2559-2566 (ถึงวันที่ 24 เม.ย. 2566)

ครัวเรือนต้องมีการปรับลดค่าใช้จ่ายหมวดอื่น ๆ ที่อาจมีความจำเป็นน้อยกว่า เช่น ลดการใช้จ่ายในกลุ่มสินค้า Non-food (เสื้อผ้า รองเท้า) เป็นต้น เพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายใน 3 หมวดที่ปรับเพิ่มขึ้น

- **สภาพอากาศในช่วงเวลาอื่นๆ ของปีที่อุณหภูมิปรับลดลง อาจบรรเทาค่าใช้จ่ายให้ปรับลดลงได้บ้าง ท่ามกลางค่าครองชีพที่ยังคงสูง ขณะที่ กำลังซื้อของครัวเรือนมีจำกัด**

จากสภาพอากาศที่ร้อนขึ้น ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายครัวเรือนในช่วงเดือนมี.ค.-พ.ค.ปรับสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าไฟฟ้าที่อาจกระทบคนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเมืองเป็นหลักจากการใช้เครื่องปรับอากาศเพิ่มมากขึ้น แต่ผลกระทบอาจจะลดลงในช่วงเดือนอื่นๆ ของปีที่อุณหภูมิไม่สูงมากนัก ซึ่งก็น่าจะทำให้ค่าไฟ และความต้องการใช้ไฟฟ้าลดลงตาม อย่างไรก็ตาม ด้วยสภาพการณ์ปัจจุบันที่ครัวเรือนยังคงประสบกับภาวะค่าครองชีพที่สูง ทั้งต้นทุนพลังงาน (ค่าเดินทาง) และต้นทุนทางการเงินที่ยังยืนสูง (หากครัวเรือนมีหนี้หรือจำเป็นต้องกู้ยืม) ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนอาจจะเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

นอกจากค่าใช้จ่ายทั้ง 3 หมวดที่ได้กล่าวไปแล้ว สภาพภูมิอากาศที่ร้อนขึ้นก็อาจส่งผลให้ค่าใช้จ่ายหมวดอื่นๆ ปรับเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ค่าครีมกันแดด ค่าเสื้อผ้า/อุปกรณ์กันแดด รวมถึงอาจมีค่าเสียโอกาสด้านการศึกษา หากต้องหยุดเรียน เช่น ในอินเดียมีการปิดเรียนเพื่อหลีกเลี่ยงคลื่นความร้อนที่อาจกระทบต่อสุขภาพของเด็กนักเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ ด้วยรายได้ที่อาจไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก และภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ยังมีความไม่แน่นอนสูง ทำให้ครัวเรือนก็อาจต้องหันมาประหยัดค่าใช้จ่ายหมวดอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อบรรเทาค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่ปรับเพิ่มขึ้นในช่วงฤดูร้อนให้มีความสมดุล

- **สภาพอากาศมีความเสี่ยงที่จะร้อนขึ้นอีก ดังนั้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่การรักษ์โลกมากยิ่งขึ้น เป็นหนึ่งวิธีที่จะช่วยให้สามารถบรรเทาค่าใช้จ่ายครัวเรือนได้ในระยะยาว**

มองไปข้างหน้า ภาวะโลกร้อน น่าจะส่งผลให้อุณหภูมิโลกมีความแปรปรวน และมีโอกาสที่ฤดูร้อนจะร้อนขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้ รายงานของศูนย์พยากรณ์สภาพอากาศ (Climate Prediction Center) แห่งองค์การบริหารสมุทรศาสตร์และบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (National Oceanic and Atmospheric Administration: NOAA) คาดการณ์ว่า ในช่วงปลายปี 2566 ต่อเนื่องไปจนถึงปีหน้า อุณหภูมิเฉลี่ยในประเทศแถบมหาสมุทรแปซิฟิกอาจสูงขึ้นอีกจากการพลิกกลับสู่ช่วงของปรากฏการณ์เอลนีโญและภาวะสภาพอากาศสุดขั้วนี้ก็จะยาวนานต่อเนื่องมากกว่าในอดีต ส่งผลให้อุณหภูมิเฉลี่ยในฤดูร้อนของไทยอาจมีแนวโน้มที่จะร้อนขึ้นอีกในช่วงปีหน้าและปีถัดๆ ไป ประกอบกับธุรกิจก็มีแนวโน้มปรับมาให้มีความสำคัญกับประเด็นความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อต้นทุนส่วนเพิ่มของธุรกิจนอกเหนือจากต้นทุนการผลิตที่ยืนสูงอยู่แล้ว ทำให้ราคาสินค้าและบริการต่างๆ อาจไม่สามารถปรับลดลงได้ง่าย ซึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อมายังค่าใช้จ่ายของครัวเรือนให้อาจมีแนวโน้มสูงขึ้นตาม

ดังนั้น ถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องปรับเปลี่ยนวิถีในการดำเนินชีวิตไปสู่ความรักษ์โลกมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น การปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้ใช้ การหมั่นบำรุงรักษาและตรวจสอบประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ หรือหันไปใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า/เทคโนโลยีที่ประหยัดพลังงานมากขึ้น การทำให้เกิด Food Loss หรือเกิดของเสียจากการบริโภค

อาหารน้อยที่สุด การหันมาบริโภค Healthy Food รวมถึงการดูแลใส่ใจสุขภาพ ออกกำลังกายสม่ำเสมอ และพักผ่อนให้เพียงพอ ซึ่งการปรับพฤติกรรมเหล่านี้ก็เป็นหนึ่งวิธีที่ช่วยลดโลกร้อน และนำไปสู่การลดหรือบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายได้ในระยะยาว

ในอีกด้านหนึ่ง เมื่อค่าครองชีพที่สูงทำให้ครัวเรือนยังคงต้องใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง ดังนั้นสำหรับภาคธุรกิจที่จะทำการตลาดสินค้าและบริการต่าง ๆ ผู้ประกอบการคงจำเป็นต้องพิจารณาเลือกจังหวะเวลาและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการปรับประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจให้สอดคล้องกับการปรับพฤติกรรมของผู้บริโภคที่มุ่งสู่ความยั่งยืนเช่นกัน

Disclaimers รายงานวิจัยนี้จัดทำโดย บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด (KResearch) เพื่อเผยแพร่เป็นการทั่วไป โดยอาศัยแหล่งข้อมูลสาธารณะ หรือ ข้อมูลที่เชื่อว่ามีความน่าเชื่อถือที่ปรากฏขณะจัดทำ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ในแต่ละช่วงเวลา ทั้งนี้ KResearch มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ ความเหมาะสม ความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลดังกล่าว และไม่ได้รับวัตถุประสงค์เพื่อชี้ชวน เสนอแนะ ให้คำแนะนำ หรือจูงใจในการตัดสินใจเพื่อดำเนินการใดๆ แต่อย่างใด ดังนั้น ท่านควรศึกษาข้อมูลด้วยความระมัดระวัง และใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจใดๆ KResearch จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดที่เกิดขึ้นจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว

ข้อมูลใดๆ ที่ปรากฏในรายงานวิจัยนี้ถือเป็นทรัพย์สินของ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) การนำข้อมูลดังกล่าว (ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน) ไปใช้ต้องแสดงข้อความถึงสิทธิความเป็นเจ้าของแก่ KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี) หรือแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ ทั้งนี้ ท่านจะไม่ทำซ้ำ ปรับปรุง ดัดแปลง แก้ไข ส่งต่อ เผยแพร่ หรือกระทำการใดๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในทางการค้า โดยไม่ได้รับอนุญาตล่วงหน้า เป็นลายลักษณ์อักษรจาก KResearch และ/หรือบุคคลที่สาม (แล้วแต่กรณี)

บริการทุกระดับประทับใจ